

Eksamensveiledning

- om vurdering av eksamensbesvarelser

LOKALT GITT SKRIFTLIG EKSAMEN

HEA2001 – Helsefremmende arbeid

Eksamensveiledning for lokalt gitt skriftlig eksamen i fylkeskommunenes landssamarbeid (Vigo IKS)

Denne eksamensveiledningen gir informasjon om lokalt gitt skriftlig eksamen i landssamarbeidet, og hvordan eksamen skal vurderes. Veiledningen er for skoler, elever, privatister, lærere og foresatte. Sensorene skal bruke veiledningen som en felles referanseramme for sitt sensurarbeid.

1. Eksamensordning

Eksamenslengde: 4 timer

2. Hjelpemidler

Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra åpent internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. Hver fylkeskommune har publisert liste over tillatte nettbaserte hjelpemidler (nettressurser) som er tilgjengelig på eksamensdagen.

Noen fag avviker fra denne regelen ved at det er restriksjoner på bruk av hjelpemidler, eller at det er spesielle hjelpemidler som kreves for å løse eksamensoppgaven. Listen viser fag som avviker:

<http://www.vigoiks.no/eksamen/hjelpemidler-til-eksamen>

Eksamensoppgaver hvor det ikke er krav om spesielle hjelpemidler skal være utformet på en slik måte at det ikke er nødvendig å ha tilgang til internett eller hjelpemidler for å kunne besvare oppgavene. Det er kandidatens egen kompetanse i faget som skal prøves på eksamen.

Med utgangspunkt i eksamensordningen for faget må kandidaten selv velge hensiktsmessige hjelpemidler for å løse oppgavene. Eksempler på hjelpemidler kan være: datamaskin med filer og digitale verktøy, kalkulator, lærebok, tidligere eksamensoppgaver, notater, eksamensveiledning, utskrifter fra Internett og formelbok. Alle digitale verktøy som kandidaten vil bruke, må være installert på datamaskinen før eksamen.

3. Kommunikasjon med andre under eksamen

Det er ikke lov å kommunisere med andre under eksamen, hverken skriftlig eller muntlig.

4. Eksamensoppgaven

Eksamensoppgavene lages med utgangspunkt i læreplanens kompetansemål. De fem grunnleggende ferdighetene er en del av kompetansemålene:

- å kunne uttrykke seg muntlig (gjelder ikke på skriftlig eksamen)
- å kunne uttrykke seg skriftlig
- å kunne lese
- å kunne regne
- å kunne bruke digitale hjelpemidler

Oppgavesettet er bygd opp slik at besvarelsen skal gi grunnlag for å vurdere kandidatens individuelle kompetanse. Samlet sett kan eksamen inneholde oppgaver fra alle hovedområdene i læreplanen, men ikke nødvendigvis fra alle kompetansemålene. De fleste eksamener har alle hjelpemidler tillatt. Eksamensoppgaven bør være en åpen oppgave (case), og må utformes på en slik måte at svarene ikke kan leses direkte ut av en lærebok eller andre hjelpemidler.

Når kandidaten velger å bruke erfaringer fra egen praksis, er det viktig at hun/han beskriver klart hvilke valg som tas og de forutsetningene det arbeides ut i fra. Det er viktig å besvare det oppgaven spør om for å vise fagkompetansen sin.

Tidligere eksamensoppgaver finner du på www.vigoiks.no

5. Bruk av kilder

Hvis kandidaten bruker kilder i besvarelsen, skal disse oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem. Kandidaten skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på lærebøker, artikler eller annen litteratur. Hvis kandidaten velger å bruke utskrift eller sitat fra nettsider, skal han/hun oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato. Eksamensoppgavene har ikke alltid krav om bruk av kilder (tekst som er hentet fra bøker, Internett etc.), og kandidaten kan vise svært høy kompetanse til eksamen uten å bruke kilder i besvarelsen. I besvarelsen skal kandidaten vise sin egen kompetanse, med eller uten bruk av kilder.

6. Vurdering av eksamensbesvarelser og karakterbeskrivelser

Fylkeskommunene har ansvar for å sensurere besvarelsene. Spørsmål om gjennomføring og sensur av eksamen rettes til den enkelte fylkeskommune.

Forskrift til opplæringsloven §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivelser for grunnopplæringen:

Karakteren 6 uttrykker at eleven har fremragende kompetanse i faget.

Karakteren 5 uttrykker at eleven har meget god kompetanse i faget

Karakteren 4 uttrykker at eleven har god kompetanse i faget

Karakteren 3 uttrykker at eleven har nokså god kompetanse i faget

Karakteren 2 uttrykker at eleven har lav kompetanse i faget

Karakteren 1 uttrykker at eleven har svært lav kompetanse i faget.

Karakterene 2-6 betyr at faget er bestått.

Kjennetegn på kompetanse

Hovedområde	Karakteren 5-6 Kandidaten viser fremragende eller meget god kompetanse i faget	Karakteren 3-4 Kandidaten viser god eller nokså god kompetanse i faget	Karakteren 2 Kandidaten viser lav kompetanse i faget
<i>Kompetansemål</i>			
<i>Gjøre rede for sammenhengen mellom fysisk aktivitet og helse og hvordan fysisk aktivitet kan bidra til å forebygge de vanligste livsstilssykdommene</i>	Kandidaten skal gjøre rede for sammenhengen mellom fysisk aktivitet, helse og livsstilssykdommer Kandidaten skal komme med relevante forslag til fysisk aktivitet i forhold aktuell diagnose og vise faglig god kunnskap i begrunnelse av disse	Kandidaten skal forklare hvordan fysisk aktivitet påvirker livsstilssykdommer Kandidaten skal vise til minst to forslag til fysisk aktivitet som fremmer helse	Kandidaten skal beskrive sammenhengen mellom fysisk aktivitet og helse Kandidaten skal forklare minst en av de vanligste livsstilssykdommene
<i>Forklare hva almenntilstand er</i>	Kandidaten skal forklare og gi eksempler på hva almenntilstand er, og hva som avviker fra normalen	Kandidaten skal forklare hva som menes med god og dårlig almenntilstand	Kandidaten skal forklare hva almenntilstand er

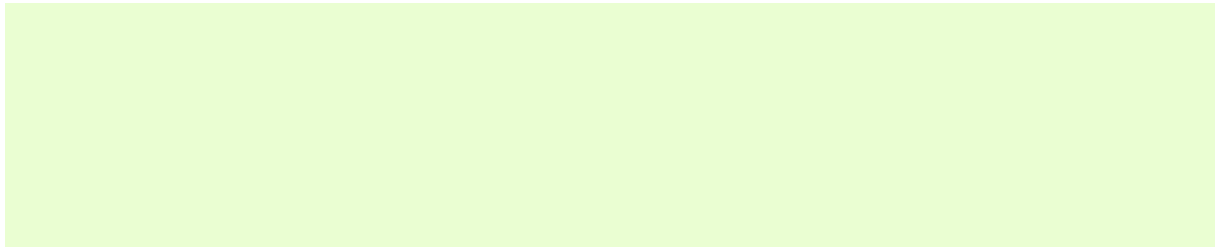
	Kandidaten skal bruke objektive og subjektive observasjoner for å forklare avvik fra normal almenntilstand		
<i>Planlegge og begrunne sammensetningen av kostholdet for ulike brukere ut fra almenntilstand, funksjonsnivå, alder og behov, og i tråd med norske anbefalinger for ernæring</i>	Kandidaten skal planlegge og begrunne sammensetningen av kostholdet for ulike brukere ut fra almenntilstand, funksjonsnivå, alder og behov, og i tråd med norske anbefalinger for ernæring	Kandidaten skal planlegge og beskrive sammensetningen av kosthold til ulike brukere	Kandidaten skal gi eksempler på et kosthold som er i tråd med norske anbefalinger for ernæring
<i>Lage trygge og sunne måltider for ulike brukere i tråd med norske anbefalinger om ernæring</i>	Kandidaten skal vise meget gode kunnskaper om ernæring, samt gi meget gode begrunnelser for sammensetningen av kostholdet for ulike brukere i tråd med norske anbefalinger for ernæring	Kandidaten skal gjøre rede for sunne måltider og begrunne godt sammensetningen i forhold til ulike brukere i tråd med norske anbefalinger om ernæring	Kandidaten skal gi eksempel på ett sunt måltid og begrunne sammensetningen for ulike brukere i tråd med norske anbefalinger om ernæring
<i>Gjøre rede for prinsippene for og demonstrere grunnleggende sykepleie</i>	Kandidaten skal gjøre rede for hensikten med grunnleggende sykepleie, og forklare	Kandidaten skal forklare hva grunnleggende sykepleie er, og vise til prosedyrer for utførelsen av disse	Kandidaten skal kjenne til hva grunnleggende sykepleie innebærer

	sammenhenger mellom grunnleggende sykepleie og brukerens helse		
<i>Gjøre rede for de vanligste tegn og symptomer på sykdommer og skader og gjenkjenne sykdomsforverring</i>	Kandidaten skal gjenkjenne og forklare hvordan kroppen er bygd opp, hvordan den fungerer og hvordan sykdom påvirker disse funksjonene Kandidaten skal begrunne hvordan tiltak kan bedre livskvaliteten til brukerne	Kandidaten skal gjenkjenne og beskrive symptomer på aktuell sykdom Kandidaten skal forklare hvordan disse sykdommene påvirker brukerens hverdag og foreslå tiltak	Kandidaten skal gjengi symptomer på noen sykdommer og forklare noen tiltak
<i>Drøfte betydningen av god hygiene for å forebygge sykdom og hindre smitte i og utenfor institusjon i tråd med gjeldende regelverk</i>	Kandidaten skal drøfte betydningen av god hygiene og konsekvenser av svikt i de hygieniske prinsipper Kandidaten skal begrunne egne tiltak og vise selvstendige refleksjoner	Kandidaten skal forklare sammenhengen mellom smitte, hygiene og sykdom Kandidaten skal begrunne egne hygieniske tiltak.	Kandidaten skal gjengi generelle hygieniske prinsipper Kandidaten skal gi eksempler på smitteforebyggende arbeid
<i>Gjøre rede for de mest brukte legemiddelgruppene, forklare administrasjonsformer og</i>	Kandidaten skal beskrive og eksemplifisere virkninger og bivirkninger ved de vanligste legemiddelgruppene	Kandidaten skal forklare hvordan de ulike administrasjonsformene virker	Kandidaten skal kjenne til ulike former for legemidler

<i>de vanligste virkninger og bivirkninger</i>	Kandidaten skal forklare hvordan de ulike administrasjonsformene virker Kandidaten skal gjøre rede for konsekvenser ved feil bruk av legemidler	Kandidaten skal beskrive noen virkninger og bivirkninger ved de vanligste legemiddelgruppene	
<i>Beskrive tilbud frivillige organisasjoner og interesseorganisasjoner gir i nærmiljøet, og drøfte deres betydning for sosiale nettverk og forebygging av isolasjon</i>	Kandidaten skal drøfte betydning av hvordan disse organisasjonene bidrar til å øke et sosialt nettverk og forebygge isolasjon	Kandidaten skal kjenne til og gi eksempler på de ulike tilbudene som frivillige og interesseorganisasjoner gir Kandidaten skal gi råd til ulike brukere om hvilke tilbud som kan passe for deres diagnose/behov	Kandidaten skal kjenne til følgende begreper: • <i>frivillige organisasjoner</i> • <i>interesseorganisasjoner</i> • <i>sosialt nettverk</i>
<i>Drøfte sammenhengen mellom levekår og livskvalitet, og prøve ut aktiviteter som fremmer helse og trivsel</i>	Kandidaten skal drøfte og begrunne sammenhengen mellom levekår og livskvalitet Kandidaten skal gjøre rede for ulike aktiviteter du som helsefagarbeider kan iverksette for å fremme helse og trivsel	Kandidaten skal forklare og gi eksempler på sammenhengen mellom levekår og livskvalitet Kandidaten skal gi eksempler på aktiviteter som fremmer helse og trivsel	Kandidaten skal kjenne til følgende begreper: • <i>leveskår</i> • <i>livskvalitet</i>

<i>Forklare hva hverdagsmestring, habilitering og rehabilitering er, og gi eksempler på forebyggende og helsefremmende tiltak</i>	Kandidaten skal gjøre rede for hvordan habilitering og rehabilitering kan virke helsefremmende Kandidaten skal forklare hvordan du som helsefagarbeider kan bidra til hverdagsmestring hos ulike brukere	Kandidaten skal forklare hva hverdagsmestring er Kandidaten skal gi eksempler på forebyggende og helsefremmende tiltak til ulike brukere	Kandidaten skal gjengi kunnskap om habilitering og rehabilitering
<i>Vurdere behovet for ulike hjelpemidler og velferdsteknologi som bidrar til selvstendighet, og som opprettholder funksjoner i dagliglivet</i>	Kandidaten skal beskrive hvordan du som helsefagarbeider vurderer behovet for et bestemt hjelpemiddel Kandidaten skal drøfte og begrunne hvordan hjelpemidler og velferdsteknologi kan bidra til selvstendighet for den enkelte bruker	Kandidaten skal gi eksempler på hvordan velferdsteknologi og hjelpemidler kan anvendes ovenfor ulike brukere	Kandidaten skal gi eksempler på velferdsteknologi og hjelpemidler
<i>Gjøre rede for tiltak som forebygger ulykker og brann i hjemmet og på institusjoner</i>	Kandidaten skal gjøre rede for tiltak som forebygger ulykker og brann i hjemmet og på institusjoner	Kandidaten skal gi eksempler på tiltak for å forebygge ulykker og brann	Kandidaten skal kjenne til hva som kan forårsake brann

		Kandidaten skal gi eksempler på ulike typer ulykker som ulike brukere er utsatt for	
<i>Utføre førstehjelp</i>	Kandidaten skal forklare og begrunne førstehjelp i ulike situasjoner	Kandidaten skal beskrive hvilken førstehjelp man gir i ulike situasjoner	Kandidaten skal kjenne til hva som ligger i begrepet førstehjelp

www.vigoiks.no/eksamen